

AFSTAND

65 kilometer

ONLINE ROUTE

Scan de QR-code voor een online kaart met knooppunten en de GPX coördinaten.

IJsselmeer

ROUTE 2 / IK HÂLD VAN DE ISELMAR

Iselmar, Iselmar... Vanaf Bolsward zak je via Workum af naar Elfstedenstadje Hindeloopen om daar te beginnen aan je tocht omhoog langs het IJsselmeer. Zo zul je in de meeste gevallen de wind in de rug hebben als je lachend door mooie dorpjes trapt waar de *tiid wól skoft hâld*. Op naar costa del Makkum waar de terrasjes lonken.

ROUTE VIA KNOOPPUNTEN

START: **P** Badweg Bolsward → 6 → 5 → 1 → Exmorra > 87 → 3 Allingawier → **RECHTDOOR, LINKS** naar Meerweg en terug → 3 → 7 → 2 → 4 Workum → 17 → 22 → 20 → 21 → 19 → 96 → Hindeloopen → Rondje door de stad en terug → 96 → 19 → 20 → 22 → 1 Ferwoude → Gaast → Piaam → 56 → **RECHTS** naar Idsegahuizum en terug → 56 → Makkum → **RECHTS** naar Vallaat en terug → 70 → 52 → Cornwerd → 55 → Wons → Schraard → **RECHTS** naar Dorpsstraat en terug → 24 → Longerhouw en terug → 4 → 1 → 5 → 6 → **FINISH:** **P** Badweg Bolsward

ROUTE 2 / IK HÂLD VAN DE ISELMAR

1 / BOLSWARD

De welvaart van de zuivelhandel in de 17^e eeuw zie je goed terug in de huizen rond de stadsgrachten uit die tijd. Voorname grachtenpanden met gevels in barok, rococo en neoclassicistische stijlen vind je aan de Appelmarkt en de Marktstraat. Aan de langste gracht met de naam De Dijk zie je prachtige lijstgevels en fraai versierde trapgevels. Maak in de zomer eens een rondvaart door de historische grachten.

➔ Aanlegsteiger Wipstraat 1

3 / ALLINGAWIER

In de Middeleeuwen lag het dorp tussen de Warkumermar en de Makkumermar. De meren waren verbonden door een vaart. Op een bolwerk aan die vaart woonde rond 1450 ene Jackle Feddes. Hij kon je de vaart overzetten. Vandaar de naam Jackle's Set. Het bolwerk ligt er nog. De vaart is drooggelegd. De meren ook. Dat betekende einde visserij.

➔ Meerweg 5

4 / WORKUM

In de tijd van de Beeldenstorm werd er nog druk aan de Sint Gertrudiskerk gebouwd. Het zou een katholieke kerk worden. Maar de hervormden namen het over. Alle heiligenbeelden

belandden op een puinhoop. Ook een Sint Petrus-beeldje uit de pastorie. Die pastorie zelf werd ook afgebroken. Aan de andere kant van de Merk bouwden ze later voor de dominee een nieuwe pastorie. Toen die klaar was, wat hing daar op een morgen aan de muur? Het Sint Petrus-beeldje! Hoe kon dat nou? Weg ermee. De volgende dag? Weer aan de muur. Nu hangt het er nog. Aan de muur van restaurant Folkerts.

➔ Merk 5

5 / HINDELOOPEN

Wat heeft James Bond met Hindeloopen te maken? Wel, de scene uit de film Goldfinger waarbij Bond een duikpak uittrekt om een smoking te onthullen, is geïnspireerd op de actie van Engelandvaarder Peter Tazelaar. Hij landde in 1941 op het strand bij Scheveningen. Later werd hij adjudant van Koningin Wilhelmina. Zijn laatste jaren bracht hij door in Hindeloopen aan de Schoolstraat 1. Een beeldje van hem en zijn hond staat voor het museum.

➔ Kerkstraat, bij Museum Hindeloopen

6 / FERWOUDE

In Friesland begon men al vroeg met het droogleggen van meren en natte gebieden. De reden? Land winnen voor

landbouw en het beter beheersbaar maken van water. Ook rond Ferwoude. In 1644 startte de drooglegging van het Fallingabuurstermeer en het Aaltjemeer. Later volgde het Louwsmeer. Zo veranderde open water in polders, sloten en dijken.

➔ Aaltjemeerweg

7 / GAAST

Tussenstop Gaast. Voor fietsers, wandelaars en alle anderen die zin hebben in iets lekkers. Elke zaterdag tijdens de zomervakantie (behalve de tweede zaterdag van juli) is dorpsshuis De Fûke geopend voor koffie, thee, taart en een lichte lunch. Wat er op het menu staat? Laat je gewoon verrassen in het gezellige walvisdorp.

➔ Buren 27

8 / PIAAM

Als je het dorp doortijst kom je bij Nynke's Pleats. Een prachtige boerderij uit 1667. Daarnaast vind je Punt Piaam waar je gratis koffie en thee kunt krijgen en je fiets opladen. Op informatieborden lees je alles over het landschap, de terp, de Afsluitdijk, de 17^e-eeuwse eendenkooien en over de laatste boerin: Nynke Postma.

➔ Buren 25

lees verder ➔

2 / EXMORRA

Alwin Overwater

Dorpsstraat 43

"De Leugenbank ligt in het centrum van ons dorp. Precies op de plek waar-ie hoort. Van oudsher was zo'n bank immers het middelpunt van de dorpsgemeenschap. Ver voor de tijd dat WhatsApp en andere sociale media hun intrede deden, kwamen de mensen hier bij elkaar om nieuwtjes uit te wisselen. Gezellig onder het afdak een praatje maken. Een beetje zoals nu bij de koffieautomaat op het werk. Natuurlijk werden die verhalen soms aangedikt, het blijven tenslotte mensen. Een tikkeltje overdrijving hoort erbij. Vandaar die naam. Met onze club, Beleef Exmorra, zijn we grote voorstanders van die verbinding. Maar wel met een beetje losheid graag. Kom langs als je zin hebt, maar niets hoeft. Daarom zijn we ook zo blij met de picknicktafels die we er nu bij konden zetten met hulp van het Ondernemersfonds. Is het nog gezelliger. Dus schuif aan, ook als je zomaar even langs komt fietsen. Wolkom."

ROUTE 2 / IK HÂLD VAN DE ISELMAR

9 / IDSEGAHUIZUM

Officieel heet het Idsegahuizum maar het wordt altijd Skuzum genoemd. Vroeger kon je het dorp alleen bereiken via de zeedijk, maar sinds de Makkumermeer is ingepolderd is er ook een weg vanuit Allingawier. De kerk is in de afgelopen decennia grondig gerestaureerd. Podium Skuzum organiseert er nu geregeld concerten en andere evenementen.

➔ Boppesteech 3

10 / MAKKUM

Wil je de mooiste gevel van Makkum zien? Fiets dan even naar Vallaat 22. Daar staat het Kingmahuis. De getrapte halsgevel met beeldhouwde versieringen is de 'Friese variant' van de Lodewijk de Veertiende stijl. Je weet wel de Franse Zonnekoning. Ga daarna even bij de sluis zitten. Kijken naar al die bootjes die in- en uitvaren.

➔ Vallaat 22

11 / CORNWERD

De Bonifatiuskerk stamt uit de 13^e eeuw. In 1898 is de zadeldaktoeren

vervangen door de huidige spits. Die gold als baken voor de scheepvaart op de Zuiderzee. Obe Postma, de beroemde dichter, is hier geboren en getogen. Hij genoot van de natuur en de Friese weidsheid. Elke zonsopkomst is hier een feestje. Trouwens, elke zonsopgang ook.

➔ Dorpsweg 5

12 / WONS

Midden in het dorp stond een middeleeuwse kerk. In 1728 kwam daar een (acht)hoekige kerk voor in de plaats. Als je 'm ziet snap je meteen waarom die de Theebus genoemd wordt. Kijk ook even omhoog. Zie je wat er op het koepeltje staat? Geen haan, maar een hert. Staat ook in het dorpswapen.

➔ Salverdastraat 4

13 / SCHRAARD

Een paar jaar geleden door Elseviers Weekblad uitgeroepen tot mooiste dorp van Fryslân. Fiets een rondje door het dorp, kijk bij de Vrijterp (de open plek in het midden), bij het haventje,

bij de kerk, en je snapt waarom. In die kerk vond trouwens rond 1414 een wonder plaats. Toen de koster op een morgen de kerk in kwam, vond hij op het altaar een hostie waar bloed uit vloeide. Het voorval werd tot in Rome bekend. Tot twee keer toe werd het wonder met pauselijke bullen bekrachtigd en de kerk werd uitgeroepen tot bedevaartsoord. Dus je bent niet de eerste bezoeker.

➔ Schoolstraat 3

14 / LONGERHOEW

Vroeger had je de Marneslenk, een zeearm die tot diep in Fryslân liep. Op de zuidwestelijke oever daarvan is Longerhouw ontstaan. In de 13^e eeuw heette het Langherahof. Het lag vrij geïsoleerd en is altijd klein gebleven. Bezoek vooral het knusse haventje. Ga lekker zitten op het bankje en laat de tijd in alle rust aan je voorbijglijden.

➔ Buren 9